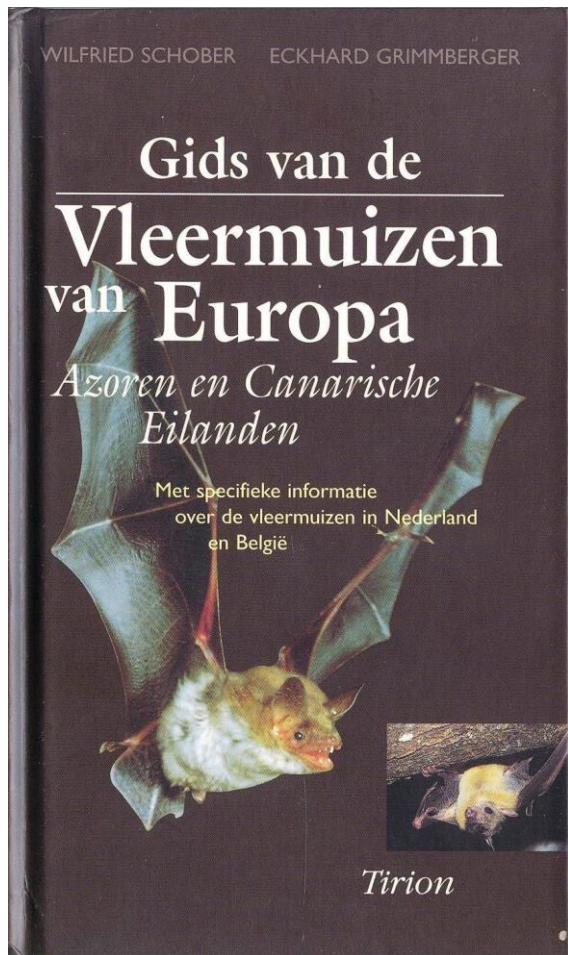

Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek

Jelle van Dijk

Wilfried Schober & Eckhard Grimmberger 2000.
Gids van de Vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische Eilanden. Uitgeverij Tirion Natuur, Baarn. 266 pagina's.

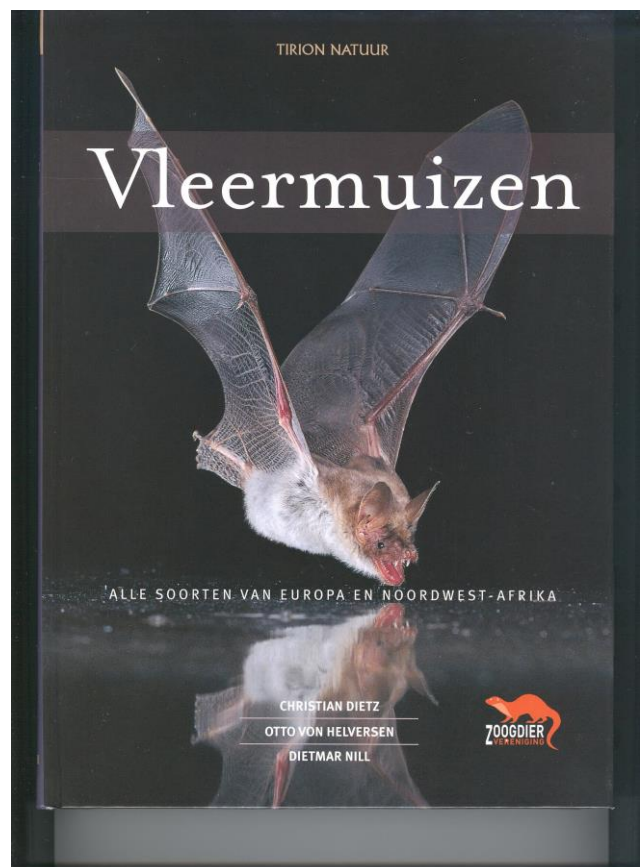

Toen laatst iemand vroeg om een boek over de Nederlandse vleermuizen werd duidelijk dat er in de Jan Verwey Bibliotheek helemaal niets over deze dieren te vinden is. Hoog tijd dus om dit hiaat op te vullen. Het belangrijkste boek op dit gebied, de *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, eind jaren negentig uitgegeven door de KNNV, blijkt al jaren uitverkocht te zijn. Het boek kostte indertijd bijna € 50 en wordt nu bij bol.com aangeboden voor € 80. Wel een teken dat er vraag is naar dit boek. Gelukkig was het nog wel mogelijk om voor € 24 het boek van Schober & Grimmberger tweedehands aan te schaffen. Dit boek verscheen oorspronkelijk in het Duits en werd door Peter Lina, bij ons bekend vanwege lezingen over vleermuizen in de jaren negentig, vertaald en van een inleiding voorzien. Het boek heeft een klein formaat (19 x 11 cm), maar is buitengewoon informatief. In de eerste 90 pagina's

komen allerlei facetten van het vleermuizenleven aan de orde. Natuurlijk neemt de echolocatie (radar) daarbij een belangrijke rol in. Ook is er veel aandacht voor kraamkolonies en plaatsen waar vleermuizen overwinteren.

Het tweede deel behandelt alle soorten van het in de titel genoemde gebied. Per soort komen aan bod: afmetingen en overige kenmerken, verspreiding (met kaartje), ondersoorten, kleurafwijkingen, overeenkomstige soorten, biotoop, migratie, geluid, voedsel en voorplanting. Bij elke soort staat ook de maximumleeftijd vermeld. Er blijken nogal wat soorten te zijn die 20 jaar of meer halen! Het boek eindigt met bijlagen waarin niet alleen een determinatietabel is opgenomen, maar ook een overzicht van schedelkenmerken. Natuurlijk ontbreken de sonogrammen niet, want geluid speelt bij de soortherkenning een belangrijke rol.

Christian Dietz, Otto von Helversen & Dietmar Nill 2011. *Vleermuizen.* Uitgeverij Tirion Natuur, Baarn. 400 pagina's.

In de pauze van een bijeenkomst van de Nederlandse Ornithologische Unie op 7 november kwam Peter Lina naar mij toe. Hij had van Bart Noort, regiocoördinator Bollenstreek van de

Zoogdiervereniging, gehoord dat wij in onze Jan Verwey Bibliotheek geen enkel boek over vleermuizen hebben. Ook was hem bekend dat er momenteel geen uitvoerig boek over vleermuizen in de boekhandel te krijgen is. Na deze woorden overhandigde hij mij een lijvig boekwerk (19x27cm) over vleermuizen, door hem uit het Duits vertaald in 2011. Een fantastische aanwinst voor onze bibliotheek! Gaat het in het hierboven besproken boek vooral om een degelijke zakgids in klein formaat, hier hebben we te maken met een groot formaat (19 x 27cm) standaardwerk met opvallend mooi fotowerk. Daarbij zijn instructieve foto's van vliegende vleermuizen, kraamkolonies, overwinteringplaatsen en foto's van landschappen waar vleermuizen te vinden zijn.

Het algemene deel over leefwijze, foeragegedrag en dat soort zaken neemt maar liefst 127 pagina's in beslag. Hierna volgt het hoofdstuk waarin alle soorten van Europa en NW-Afrika uitvoerig besproken worden. Per soort is een kleine monografie ontstaan; zo uitvoerig wordt op allerlei zaken ingegaan. Elke bespreking eindigt met een paragraaf 'Bescherming' en een paragraaf 'Openstaande vragen'. Voor verder onderzoek krijgt de lezer bij elke soort een lijst met literatuur aangereikt waarin 10 tot 20 titels worden genoemd. De Duitse 'Gründlichkeit' toont zich hier in optima forma! Met dit boek (80 euro bij bol.com!) heeft Peter Lina ons een indrukwekkend boek over vleermuizen geschonken!

Heiko Bellmann 2014. *Vlinders rupsen en waardplanten*. Uitgeverij Tirion Natuur. 445 pagina's. Prijs € 30.

Dit boek is vooral aangeschaft vanwege de uitvoerige aandacht die aan de rupsen wordt besteed. Deze fase van het vlinderleven wordt in vlindergidsen nogal eens stiefmoederlijk bedeed. Zo is in de veldgids "Dagvlinders van de Benelux", uitgegeven door de Vlinderstichting, geen enkele afbeelding van een rups te vinden. Voor een compleet overzicht van vlinders en hun rupsen was je eigenlijk nog steeds aangewezen op het standaardwerk van F.A. Bink uit 1991 "Ecologische Atlas van de Dagvlinders van Noordwest-Europa". In het hier besproken boekje zijn vrijwel al onze dagvlinders en een flink aantal nachtvlinders afgebeeld met hun rupsen. Omdat het hier om een vertaling uit het Duits gaat, is dit boek heel goed

bruikbaar voor vakanties in Midden-Europa. Alle vlinders en rupsen zijn door middel van foto's afgebeeld. Het gaat daarbij om bijna 2000 foto's!

Het boek besluit met een deel van 112 pagina's over planten. Daarin zijn 56 kleurenpagina's opgenomen waarop 224 soorten planten staan afgebeeld. Hier zijn (bijna) alle planten te vinden die in de tekst als voedselplant (waardplant) voor de rupsen worden genoemd. Zo staat in de tekst dat de rups van de Keizersmantel vooral op het Ruig viooltje te vinden is. Via het register is dan de afbeelding van het Ruig viooltje te vinden. Soms hapert dit systeem zoals bij de Kleine parelmoervlinder waarvan de rups leeft op het Duinviooltje. Deze soort is niet in het plantendeel te vinden. Niet zo erg voor ons, want hier weet iedereen hoe een Duinviooltje er uit ziet.